

EJLSTRUP VANDVÆRK 1964-1999

af Harry Nielsen

Parcelhusbyggeriet omkring Kalørvej/Ejlstrupvej startede i 50'erne. Entreprenør Stougaard byggede en stribe typehuse på Pilevej og Birkelunden, de blev forsynet med vand fra Pilevejens Vandværk, der var etableret på spidsen af Købmand Jørgen Hansen Pilevej 2's grund. Det havde 19 andelshavere.

Gartner Peter "Arnly" Rasmussen Jørgensen, Ejlstrupvej 231 udstykkede sit gartneri, det blev til Æblevænget og Hasselvej (en del hed Lindevej, som ved kommunesammenlægningen i 1970 blev omdøbt til Hasselvej). Han solgte en del af grundene til sine børn, disse grunde forsynede han med vand fra sin egen brønd, der var ret stor, da den tidligere forsynede gartneriet med vand, i alt 6 nye grunde plus broderen Martin i nr. 229 og hans eget, blev hermed forsynet med vand.

På Hasselvej, har jeg fået fortalt, havde en del af nybyggerne problemer med deres kloakkers tæthed, da der nogle steder var flydere, som bevirkede, at de fik forurenede deres brønde. Der var bygget et vandværk i Blommenslyst i 1949, men det kunne åbenbart ikke forsyne flere. Det blev overtaget og ombygget af Odense Vandforsyning i 1974. I Spedsbjerg var et mindre vandværk, men det kunne ikke forsyne flere.

Man undersøgte muligheden for, at lave en fælles vandforsyning. I omegnen boede en specialist i vandforsyninger, nemlig Ingeniørfirmaet Erik Meyer, Korup. Dette firma havde erfaring i at undersøge behovet for vandforsyning i området.

På nogle indkaldte møder, fandt man behov for fælles vandforsyning i Ubberud og i Ejlstrup. Der blev stiftet et Andelsselskab og valgt en bestyrelse, der skulle starte Ejlstrup Vandværk. Man støttede sig til Ingeniør Erik Meyer, der jo havde bygget mange vandværker rundt i hele Danmark. Erik Meyer var nok også mere vidende end Ubberud kommune og kunne derfor projektere, som han syntes var bedst for hans forretning og måske billigst for andelsselskabet.

Vandværket erhvervede en grund på Kalørvej nr.76. Erik Meyer finansierede en hel del i starten. Bestyrelsen søgte og fik en kommune garanti til finansieringen, så man kunne gå i gang med anlægget.

Vandværket fik boret 2 råvandsboringer et stykke fra bygningen, en på 32 m og en på 36 m. Undergrunden består af et tykt lag ler, dette ler virker som et filter, der giver en god vandkvalitet. I hver boring var en dykpumpe. Pumperne kunne hver især levere vand til normalforbrug, kun ved spidsbelastning, startede den anden pumpe op. Råvandet blev filtreret gennem 4 sandfiltre, herefter iltet i iltningstårnet, og herfra løb det ned i rentvandsbeholderen, der udgjorde kælderen, ca.120 kubikmeter. For at sende vandet videre til forbrugerne blev der installeret 2 stk. rentvandspumper, disse pumper kunne hver især klare normal forbruget, kun ved spidsbelastning startede pumpe nr. 2. Som buffer blev monteret en 6000 liter hydrofore, trykket var ca. 3,5 atm.

Det viste sig senere, at være for lidt til at pumpe vandet op til Ubberud, hvorfor der yderligere blev monteret en 2000 liter hydrofore med egen rentvandspumpe hen over sandfilterene. Også denne pumpe kunne klare et normalt forbrug, men ved spidsbelastning eller havari kunne den erstattes/afløses af en af de andre pumper. Trykket mod Ubberud var 4,5 atm. Der var ingen tegning over vandværket, men alle de værker Meyer havde bygget var jo lavet over samme læst, så det gik, og de kunne tegnes senere.

Forsyningsområdet kom til at strække sig fra Vandværket, ad grusvejen mod vest til skoven ved Risbro. Her delte hovedledningen Ubberud i to grene og løb over markerne, mod nord til Hovhavevej lige før Hovhavevej 67 og videre til Højbjergvej, derefter vestpå til skoven omkring Motorbanen. Den sydgående ledning gik gennem skoven og gårdspladsen/indkørsel til Hovhavevej 43 til grusvejen fra nr. 18-26, herfra bag om nr. 4-12 og frem til Ubberudvej ved forsamlingshuset, frem til krydset Ubberud-/Troelsvej, herfra indover marken til venstre og frem til nr. 91 og videre over hovedvejen til "Store Langebjerg" Middelfartvej 510. Alt var anlagt med aftale med de enkelte lodsejere, uden at der var udarbejdet nogle ledningsplaner, det var "måske noget man kunne gøre efterfølgende". Mange huse blev forsynet bagfra, ingen kunne huske hvor stophanen var placeret, der var en ide om, at det var 5m inde på grunde og 3m fra skel, eller også var det omvendt, eller man sammen kobledede til eksisterende installation i brønden, hvor man tidligere havde sin pumpe.

Ejlstrup hovedledningen blev nedlagt i vandværkets egen grund nord på til Birkelundens vænge, herfra videre til Kalørvej og igen nord på frem til Kalørgården. En større afgrening gik ad Ejlstrupvej til Munkerudgyden, på denne ledning kom der ledninger til den nordlige del af Pilevej og Egevej. De sydlige ender blev forsynet fra Ellekratvej (dengang Kastanievej) og Kalørvej, og senere blev disse ender sammenføjet.

Hasselvej blev forsynet fra Æblevænget, måske fordi Peter "Arnly"s brønd blev tilsluttet først. Umiddelbart efter at ledningsnettet var etableret blev Ejlstrupvej tilrettet til det vi kender i dag. Tegninger og ledningsplaner skulle laves efterfølgende.

Jeg kom ind i bestyrelsen i 1978 og dengang fik jeg fortalt, at Erik Meyer nok havde regnet med at Ejlstrup Vandværk skulle være hans otium, der var en del tegnearbejde at gøre og han havde stadig penge stående i vandværket.

Men bestyrelsen ville ikke samarbejde som Meyer ville, og det endte med at bestyrelsen rejste restskyld beløbet og samarbejdet ophørte og vandværket fik aldrig de ledningsplaner der burde have været tegnet. De manglende ledningsplaner gav de senere bestyrelser mange hovedbrud og meget arbejde

Jeg husker vi engang skulle lave nogle ændringer ved Ubberud Brugs og havde brug for nogle oplysninger om stikledningen til Store Langebjerg. Vi var så heldige, at brugsmanden vidste hvor stophanen befandt sig, nemlig i vejskrænten på den anden side af hovedvejen.

Engang kneb det med at holde trykket på Ejlstrup siden. Bestyrelsen prøvede henover et par nætter, at lokalisere lækken, det lykkedes ikke, men 2 døgn senere fik jeg en henvendelse fra Ejlstrupvej 130, de havde holdt en familiefest om lørdagen i deres garage og nu søndag under afrydningen, løftede gulvet sig og vandet fossede op, lækken var fundet. Grunden til at vi ikke fandt en så stor lækage var, at den tidligere vej løb forbi den gamle garage og bag om nr. 122 og mellem frysehuset nr. 124, og den nye garage blev dobbelt så lang og derfor bygget henover vejkassen, hvor den tidligere afvandringsgrøft, der løb ned i bækken, var blevet rørlagt, derfor kunne vi ikke konstatere hvor vandet blev af.

Værket startede ud med 140 andelshavere og vandindvinding på 56.000 m³, 400 m³ om året i gennemsnit. Prisen var 100,- kr. om året, Alt uden vandmåler.

1974/75 var der 182 andelshavere og indvindingen var på 110.000m³, 604 m³ om året i gennemsnit til en pris af 800,- kr. om året. Vandforbruget steg og steg, man besluttede, at der skulle afregnes efter vandmåler. Disse blev monteret i 1975 – 76, da var der 275 andelshavere og års indvindingen var 120.000 m³. 436 m³. i gennemsnit pr. andelshaver.

Ved årsskiftet 1976/77 startede afregningen efter måler. Nu kunne man aflæse indvundet vand mængde, udpumpet mængde og forbrug hos andelshaverne.

Det gav et fald i forbruget henover et par år. 1981 var den indvundne mængde faldet til 71.000 m³, med nu 253 m³. pr. andelshaver, nu kr.1,20 pr./m³. + målerafgift.

I 80erne kørte en debat om grundvandsforurening med nitrat og om hvor farligt det var, derfor kom der lov om, at alle med private brønde skulle have tilbudt offentlig rent vand. Vi indgik i et samarbejde med andre vandforsyninger i Foreningen af Vandforsyninger i Odense kommune. Vi sad med i en styregruppe med Odense Vandforsyning som største aktør. Det åbne land blev fordelt og vores forsynings område kom til at strække sig til kommunegrænsen mod vest til Vissenbjerg, afgrænset mod nord af Korup Vandværks tidligere område, nu Odense Vandforsyning og mod sydvest af Spedsbjerg Vandværk.

Først senere erfarede vi, at Odense Vandforsynings område var alt øst for Kalørvej, hvor der ikke var bebygget, ”vi havde sovet i timen”.

Da der endelig blev byggemodnet for enden af Ellekratvej, måtte vi anmode Odense Vandforsyning, om at forsyne denne udstykning med vand, indtil vi havde nedlagt større ledninger i vejen. Vi fik denne udstykning lagt til vores forsyningsområde.

På samme tid anlagde Odense en ringforbindelse fra Kalørvej, nord for Ryds å ad Kalørvej og Ejlstrupvej til Stegstedvej. Nu var de klar til at forsyne de nye udstykninger syd for Ejlstrupvej. Nu var så situationen den, Ejlstrup Vandværk kunne forsætte med det gamle ledningsnet med de problemer der var i det, et umoderne vandværk, der trængte til en ombygning. Nutiden var trykstyret ledningsnet, computerstyret overvågning og meget mere.

Der kom regler om vandspild, det måtte højst være 10%. Alt over blev afgiftsbelagt. Nu var der kommet vandmåler på, alle havde fået tilbudt rent nitrat frit vand, så nu kunne politikerne bruge målerne til at lægge afgifter på vandforbruget.

Jeg erindrer ikke, at der er blevet talt meget om Nitrat siden. ”Var der ikke en Miljøminister, der sagde, der er arbejdspladser i miljø”?

Regnskabet blev lagt over i et EDB system i samarbejde med Ingeniør firmaet Rambøll & Hannemann.

Der var jo kommet Moms, Vandafgift, CO² afgift, afløbsbidrag for skyllevand med ligeså mange afgifter, dertil ligeså meget regnskab på elforbruget; men vi havde til alt held, en regnskabskyndig kasserer.

Tilsynsmyndigheden var kommunen og den lagde det i hånden på Odense Vandforsyningen, der nu var konkurrent, samarbejds- partner og kontrollant.

Vi i bestyrelsen fandt, det var tiden at lægge vandværket ind under Odense Vandforsyning. Det var forsøgt 20 år tidligere, men da ville andelshaverne ikke, - nu var tiden moden.

Harry Nielsen

Ps. Da jeg kom i bestyrelsen og vi første gang skulle lave regnskab, mødte Leon Bernth op med 5 stk. A4 mapper, een til hver og så håndskrev vi årsregnskabet på fortrykte regnings blanketter til andelshaverne.

1963-EJLSTRUP VANDVÆRK-1999
BESTYRELSESMEDLEMMER og REVISORER

Muremester Teddy Sørensen, Hasselvej 5	Formand 1963-1966	
Arbm. Leon Bernth, Ubberudvej 65	<i>Næstform. 1963----</i> 1972, <i>Kasserer 1972-----</i> 1984	
Elektriker Børge Jensen, Hasselvej 3	<i>Kasserer 1963---</i> 1973, Best.m. 1973-1974	
Gårdejer Jørgen Jensen, Ubberudvej 99	Best.m 1963-1965	
Gartner Karl Jensen, Hovhavevej 26	Best.m 1963--1967	
Rentier Rasmus N. Jørgensen, Hovhavevej 43	Revisor 1963-----1972	
Murem. Ejner Jensen, Ubberudvej 100	Revisor 1963--1967	
Svend Larsen, Hasselvej 31	Best.m. 1965--1966	
Gartner Niels Hørslev Rasmussen Hovhavevej 27	Formand 1966-1969	
Arbm. Hardy Rasmussen, Bøgevej 32	Best.m. 1966-1968	
Kørelære Ejler Andersen, Kalørvej 60	Best.m. 1966-1968	
Sygekass. Johs. Hansen, Ubberudvej 82	Revisor 1967-1983	
Ing. Mogens Christiansen, Egevej 5	Formand 1969-1971	
Planteskoleejer Erik Andersen, Ejlstrupvej 66	Best.m. 1968-71 Formand 1971-1974	
Kresten Nielsen, Hovhavevej 11	Best.m. 1969-1971	
Vss.montør Jørgen Petersen, Pilevej 18	Best.m. 1972-2973. <i>Næstformand 1973-----</i> 1994	
Toldass. Henning Marcuslund, Pilevej 23	Best.m. 1971-1774. Formand 1974	
Kontorass. Henry G Simonsen, Kalørvej 88	Revisor 1972-1980	
Poul Verner Andersen, Ubberudvej 37	Best.m. 1973-1974	
Portør Manfred Hess, Pilevej 35	Best.m. 1974-1978	
Ing. Erik Hoffman Christiansen, Hasselvej 29	Best.m. 1974-1975. Formand 1974----- 1988	
Snedker Ejgil Poulsen, Pilevej 25	Best.m 1974-1977	
Forvalter Kjeld Kofoed, Egevej 2	Best.m. 1977-1981	
Forvalter Harry Nielsen, Egevej 45	Best.m. 1978-1988. Formand 1988----- 1999	
Post Erik Larsen, Æblevænget 3	Revisor 1980-----1995	
Major Christopher C. Wancher Bøgevej 9	Best.m. 1981-1982 <i>Kasserer 1983-----</i> 1989	
Post John Jespersen, Hasselvej 13	Revisor 1981-----	-1999
Bankbud Jørgen Nessgård, Pilevej 2	Best.m. 1983-1985	
Prokurist Helge Jessen, Egevej 54	Best.m. 1985-1989 <i>Kasserer 1989-----</i> 1999	
Sp.arb. Kurt Frederiksen, Kalørvej 117	Best.m. 1988-----1996	
Kølemontør Jens Ditlevsen, Kalørvej 108	Best.m. 1989-----1999	
Sergent Ib Hasling Jakobsen, Egevej 25	Best.m. 1994-----1999	
Carsten Bo Jensen Hovhavevej 27	Best.m. 1996-1999	
Overtoldass. Jens Breum Christiansen Ejlstrupvej 126	Revisor 1995-1999	
Aut. Gas & Vandm. Gunnar Rasmussen(Lindevej 9) Hasselvej	Værkpasser 1963	